

МАТЕРІАЛИ

*VII Всеукраїнської
науково-практичної
Інтернет – конференції*

ВИРІШЕННЯ СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ У ВЕТЕРИНАРНІЙ МЕДИЦИНІ

**15 - 16 лютого 2022 р.
Україна
м. Полтава**

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
Кафедра паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи

ВИРІШЕННЯ СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ У ВЕТЕРИНАРНІЙ МЕДИЦИНІ

МАТЕРІАЛИ

*VII Всеукраїнської
науково-практичної
Інтернет – конференції*

**15 – 16 лютого 2022 р.
Україна, м. Полтава**

Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині: матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет – конференції (15 – 16 лютого 2022, м. Полтава). Полтава: ПДАУ, 2022. – 137 с.

Редакційна колегія:

Євстаф'єва В. О., д. вет. н., професор; Кручиненко О. В., д. вет. н., доцент; Корчан Л. М., к. вет. н., доцент; Михайлютенко С. М., к. вет. н., доцент; Мельничук В. В., к. вет. н., доцент; Щербакова Н. С., к. вет. н., доцент;

Збірник містить матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет – конференції «Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині» з актуальних напрямів сучасної ветеринарної медицини.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори.

Відповідальний за випуск:

к. вет. н. Корчан Л. М.

© ПДАУ, 2022

<i>Михайлютенко С. М., Водоп'янов І. Д.</i>	
СТАН РИНКУ ВИРОБНИЦТВА ВОВНИ В УКРАЇНІ	39
<i>Роман Л. Г., Михайлова А.</i>	
ТРАНСДЕРМІН – ЕТІОТРОПНИЙ ПРОТИМАСТИТНИЙ ПРЕПАРАТ	42
<i>Щербакова Н. С., Передера Ж. О., Передера С. Б.</i>	
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН У СФЕРІ ЗАХИСТУ ТВАРИН ВІД ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ	46

СЕКЦІЯ 2

ЗАРАЗНА ПАТОЛОГІЯ

<i>Андрієвський В. Ю.</i>	
МОРФОЛОГІЧНА ТА ФІЛОГЕНЕТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА <i>DEMODEX CANIS</i>	50
<i>Андріюк Д. Ю.</i>	
ВПЛИВ СЕЗОННОСТІ НА ДИНАМІКУ ПОШИРЕННЯ БАБЕЗІОЗУ У СОБАК	53
<i>Антіпов А. А., Бахур Т. І., Гончаренко В. П.</i>	
ПРОТИПАРАЗИТАРНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРЕПАРАТІВ ЗА КРИПТОСПОРИДИОЗНОЇ ІНВАЗІЇ ТЕЛЯТ	55
<i>Антіпов А. А., Авраменко Н. В., Козій Н. В.</i>	
ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРЕПАРАТІВ ЗА КРИПТОСПОРИДИОЗНОЇ ІНВАЗІЇ ТЕЛЯТ	58
<i>Вавренюк Н. І., Бегас В. Л.</i>	
ЕПІЗООТИЧНА СИТУАЦІЯ ЩОДО ВІРУСНИХ ХВОРОБ КОТІВ У ЗОНІ ОБСЛУГОВУВАННЯ ПРИВАТНОЇ ВЕТЕРИНАРНОЇ КЛІНІКИ «ОЛТАН ВЕТ» М. РІВНЕ	61
<i>Грінченко Д. М., Северин Р. В., Іванченко Г. І.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ АКТИНОМІКОЗУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ	65
<i>Долгін О. С.</i>	
ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ СПОСОБІВ КУЛЬТИВУВАННЯ ЯЄЦЬ НЕМАТОД <i>TRICHURIS VULPIS</i>	67

4. Епізоотична ситуація щодо бабезіозу собак у деяких містах України / М. П. Прус та ін. *Тези доп. 2-ї конф. проф.-викл. складу і аспірантів ННІВМЯБПАПК*. Київ, 2007. С. 58.

5. Hunfeld K. P., Hildebrandt A., Gray J. S. Babesiosis: recent insights into an ancient disease. *International Journal for Parasitology*. 2008. Vol. 38. P. 1219–1237.

ПРОТИПАРАЗИТАРНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРЕПАРАТІВ ЗА КРИПТОСПОРИДИОЗНОЇ ІНВАЗІЇ ТЕЛЯТ

Антіпов А. А., к. вет. н., доцент,

Бахур Т. І., к. вет. н., доцент,

Гончаренко В. П., к. вет. н., доцент

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна

Актуальність проблеми. Криптоспоридіоз – це широко розповсюджене протозойне захворювання багатьох видів тварин. Збудниками є найпростіші типу Sporozoa, класу Coccidia, родини Cryptosporidiidae. Згідно літературних даних описано понад 20 видів роду *Cryptosporidia* [1–5].

У практиці ветеринарної медицини для лікування телят, хворих на криптоспоридіоз, використовують чимало специфічних засобів, як вітчизняного, так і імпортного виробництва, які зареєстровані на ринку ветеринарних препаратів. Проте, їх застосування не завжди дає бажаний ефект за цієї інвазії. Все це й обумовлює необхідність подальших наукових досліджень з пошуку нових, більш ефективних лікувальних препаратів за криптоспоридіозної інвазії [6–8].

Мета роботи – вивчити ефективність бровітакоксиду, діклакоксу та солікоксу за криптоспоридіозу телят в умовах ПСП АФ «Світанок» Білоцерківського району Київської області.

Матеріал і методи досліджень. Роботу виконано у період з жовтня 2020 по березень місяці 2021 рр. у лабораторії кафедри паразитології та фармакології Білоцерківського НАУ та ПСП АФ «Світанок» Білоцерківського району Київської області.

Ефективність препаратів визначали на 20 телятах чорно-рябої породи 20–35-добового віку, спонтанно інвазованих криптоспоридіями з яких було сформовано за принципом аналогів 3 дослідні і контрольну групи по 5 тварин у кожній. В період проведення досліду (який тривав 20 днів) дослідні і контрольні групи тварини знаходились в однакових умовах годівлі та

утримання. Для досліджень відбирали свіжовиділені фекалії телят і визначали екстенсивність та інтенсивність інвазії. Підраховували загальну кількість ооцист криптоспоридій в 10 полях зору мікроскопа за методикою Н. П. Орлова (1956) [1].

Телятам першої групи задавали бровітакоксид (ТОВ НВФ «Бровафарма», м. Бровари) порошок у дозі 1,5 г/10 кг маси тіла з водою упродовж 5 діб двома курсами з інтервалом 5 діб. Телятам другої групи задавали розчин діклакоксу (ВНП «Укрзооветпромстач», м. Київ) для перорального застосування у дозі 0,4 мл на 1 кг маси тіла на добу (1 мг диклазурилу/кг маси тіла на добу). Діклакокс випоювали з питною водою впродовж 2 діб. Телятам третьої групи задавали розчин солі коксу (ТОВ «АТ Біофарм», м. Харків) у дозі 0,4 мл на 1 кг маси тіла на добу, що відповідає 1 мг діючої речовини (диклазурилу) на 1 кг маси тіла з питною водою протягом 2 діб. Телята четвертої групи слугували контролем (клінічно здорові), їм випоювали фізіологічний розчин по 20 мл, двома курсами, упродовж 5 діб.

Дослідження на тваринах проводили з урахуванням «Загальних етичних принципів експериментів на тваринах», схвалених на Національному конгресі з біоетики (Київ, 2001) та узгоджених з положеннями «Європейської конвенції про захист хребетних тварин», які використовуються для експериментальних та інших наукових цілей (Страсбург, 1985) [1].

Результати досліджень. За даними загальноклінічних спостережень після застосування антипротозойних препаратів побічних ефектів та ускладнень у інвазованих криптоспоридіями телят не виявлено.

Результати досліджень проб фекалій від телят до лікування показало, що телята усіх чотирьох груп були на 100 % уражені ооцистами криптоспоридій, а інтенсивність інвазії була в межах $20,9 \pm 0,3$ – $24,2 \pm 0,6$ ооцист в 10 полях зору мікроскопа.

На п'ятий день, після першого курсу лікування телят хворих на криптоспоридіоз екстенсивність інвазії по першій групі становила 40,0 %, в другій – 60,0 % і у третій – 40,0 %. Відповідно екстенсефективність (ЕЕ) бровітакоксиду склала 60 %, за діклакоксу – 40 %, солікоксу – 60 %.

Інтенсивність інвазії криптоспоридіями по першій групі становила $4,9 \pm 0,2$ ооцист, в другій – $8,1 \pm 0,3$ і у третій – $2,2 \pm 0,1$ ооцист, тоді як в контрольній групі показник становив $22,2 \pm 0,5$ ооцист в 10 полях зору мікроскопа. Відповідно інтенсефективність (ІЕ) бровітакоксиду склала 77,32 %, за діклакоксу – 65,68 %, солікоксу – 82,65 %.

Після другого курсу лікування, в першій дослідній групі, яким задавали бровітакоксид та в третій дослідній групі, яким задавали солікокс ооцисти

криптоспоридій були відсутні, тобто ЕЕ та ІЕ склала 100 %. У телят другої дослідної групи, яким задавали діклакокс ЕЕ становила 80 % при ІЕ – 83,06 %.

Висновки. 1. Після проведення схеми лікування найкращі показники щодо зменшення інвазування телят криптоспоридіями отримали при застосуванні бровітаксиду (ТОВ НВФ «Бровафарма», м. Бровари) порошку у дозі 1,5 г/10 кг маси тіла з водою упродовж 5 діб двома курсами з інтервалом 5 діб та розчину солікоксу (ТОВ «АТ Біофарм», м. Харків) у дозі 0,4 мл на 1 кг маси тіла на добу, що відповідає 1 мг діючої речовини (диклазурилу) на 1 кг маси тіла з питною водою протягом 2 діб. Екстенс- та інтенсефективність цих препаратів склала 100 %.

2. Розчин діклакоксу (ВНП «Укрзооветпромстач», м. Київ) для перорального застосування у дозі 0,4 мл на 1 кг маси тіла на добу (1 мг диклазурилу/кг маси тіла на добу) шляхом випоювали з питною водою впродовж 2 діб показав екстенс- та інтенсефективність за криптоспоридіозної інвазії, відповідно 80,0 та 83,06 %.

Література

1. Скальчук В. В. Еймеріозно-криптоспоридіозна інвазія телят (поширення, патогенез, лікування): автореф. .... канд. вет. наук: 16.00.11. Київ, 2021. 23 с.

2. Цуканов І. Р., Антіпов А. А. Криптоспоридіоз телят та лікування тварин за цієї інвазії. *Наукові пошуки молоді у ХХІ столітті. Актуальні проблеми ветеринарної медицини. Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (18 листопада 2021, Біла Церква)*. Біла Церква, 2021 С. 61–62.

3. Приходько Ю. О., Пономаренко В. Я., Булавіна В. С. Деякі найпростіші – небезпечні збудники зооантропонозів. *Ветеринарна біотехнологія: бюлетень*. Київ, 2018. Вип. 32 (2). С. 442–451.

4. Бородай А. Б., Дахно І. С., Дахно Г. П. Ефективність бровасептолу та бровітаксиду при криптоспоридіозі телят. *Наук. вісн. Львівської держ. академії вет. мед. ім. С.З. Гжицького*. 2002. Т. 4 (1). С. 10–14.

5. Журенко В. В., Сорока Н. М., Журенко О. В. Епізоотологічна ситуація щодо криптоспоридіозу у господарствах Київської та Житомирської областей. *Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Ветеринарна медицина*. 2016. Вип. 11 (39). С. 158–162.

6. Розповсюдження паразитозів у телят молочного періоду / А. Б. Бородай та ін. *Наук. вісн. Львівської держ. академії вет. мед. ім. С.З. Гжицького*. 2001. Т. 3 (2). С. 8–11.

7. Журенко В. В., Журенко О. В. Заходи профілактики криптоспоридіозу великої рогатої худоби у господарствах. *Ветеринарія, технологія тваринництва та природокористування*. 2018. № 2. С. 24–27.

8. Бородай А. Б. Криптоспоридіоз телят в господарствах Полтавської області. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2003. Вип. 5. С. 94–95.

ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРЕПАРАТІВ ЗА КРИПТОСПОРИДІОЗНОЇ ІНВАЗІЇ ТЕЛЯТ

Антіпов А. А., к. вет. н., доцент,

Авраменко Н. В., к. вет. н., доцент,

Козій Н. В., к. вет. н., доцент

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна

Актуальність проблеми. Паразитарні хвороби телят, спричинені найпростішими, завжди були і залишаються складним питанням для фахівців ветеринарної медицини. До таких хвороб телят належать і криптоспоридіоз. Науковцями відмічено, що криптоспоридіоз телят посідає одне з перших місць в період постнатального розвитку та завдає значних економічних збитків тваринницьким господарствам [1–3].

Не зважаючи на проведені наукові дослідження, криптоспоридіоз телят і нині не втрачає своєї актуальності, так як не в повній мірі встановлена і лікувальна, і економічна ефективність [4–6].

Мета роботи – вивчити економічну доцільність лікувальних протозойних препаратів за криптоспоридіозної інвазії телят в умовах ПСП АФ «Світанок» Білоцерківського району Київської області.

Матеріал і методи досліджень. Роботу виконано у період з жовтня 2020 по березень місяці 2021 рр. у лабораторії кафедри паразитології та фармакології Білоцерківського національного аграрного університету та приватному сільськогосподарському підприємстві АФ «Світанок» Білоцерківського району Київської області.

Еймеріостатичну дію препаратів визначали на 20 телятах чорно-рябої породи 20–35-добового віку, спонтанно інвазованих криптоспоридіями з яких було сформовано 3 дослідні і контрольну групи (n=5).

Для досліджень відбирали свіжовиділені фекалії телят і визначали екстенсивність та інтенсивність інвазії. Підраховували загальну кількість